

Handleiding voor de taalcoach

bij lesbrief 19 – Ik doe mee!

Achtergrondinformatie

- Deze lesbrief gaat over 'meedoen'. En dat is nogal een breed begrip. Werk hebben, een opleiding doen, stemmen, op de hoogte zijn van wat er speelt in de stad: het draagt allemaal bij aan het gevoel deel te zijn van de Nederlandse samenleving.
- In deze lesbrief ligt de focus op 'meedoen in je vrije tijd'. Hierbij kun je bijvoorbeeld denken aan: een cursus volgen, koffie drinken met buurtgenoten, vrijwilligerswerk doen of wekelijks met je kinderen naar een activiteit in de bibliotheek.
- Uit onderzoek van onder andere Movisie blijkt dat meedoen (door het volgen van een cursus, contact met gelijkgestemden of het doen van vrijwilligerswerk) een positief effect heeft op het gevoel van eigenwaarde, bijdraagt aan meer zelfvertrouwen én er bovendien voor zorgt dat mensen zich minder eenzaam voelen. Meer lezen? Bekijk de [infographic](#) op www.movisie.nl.
- Het doel van de lesbrief 'Ik doe mee!' is tweeledig: enerzijds informeren over wat er allemaal te doen is en wie je kan helpen bij het vinden van een passende activiteit. En daarnaast inspireren: praten over allerlei verschillende dingen die je kunt doen, brengt de cursisten die hier behoefte aan hebben, wellicht op nieuwe ideeën.
- Een overzicht van buurthuizen in de wijk vind je op de website van DOCK: www.dock.nl. DOCK is een belangrijke welzijnsorganisatie in Utrecht. In deze buurthuizen zijn sociaal makelaars (sociaal werkers) actief. Zij denken graag met je mee over passende activiteiten, cursussen of vrijwilligerswerk.
- In Utrecht zijn 5 zogeheten stadsboerderijen. Elke stadsboerderij heeft naast dieren ook een prachtige speeltuin en een voedseltuin. Op vrijwel elke stadsboerderij vinden wekelijks (gratis) activiteiten plaats voor ouders en kinderen. Kijk op www.utrechtnatuurlijk.nl/locaties/ voor een overzicht.
- Ben je benieuwd wat voor soort vrijwilligerswerk er allemaal is? Op de website van de [Vrijwilligerscentrale Utrecht](#) vind je een overzicht op basis van jouw interesses en voorkeuren.

Leerdoelen

De cursist leert:

- Praten over wat zij leuk vindt om te doen
- Welke activiteiten er zijn in de wijk
- Wat een sociaal werker doet
- Waar je vrijwilligerswerk kunt doen

Materiaal in het lespakket

- Lesbrief Ik doe mee!
- Praatplaat 'In de wijk' (bijlage 1)

Materiaal zelf meenemen

- Nvt

Vorbereiding

- Lees de lesbrief en de achtergrondinformatie goed door.

Woordenschat

- de activiteit
- het buurthuis
- het vrijwilligerswerk
- de sociaal werker
- de cursus
- plezier

1. Introductie

- Bekijk en bespreek samen de foto op de voorkant. Wat is hier te zien? Laat de cursisten de foto beschrijven.
- Vertel dat jullie deze les ervaringen gaan uitwisselen met elkaar en dat iedereen de tijd krijgt om zijn/haar verhaal te vertellen.
- Het woord 'meedoen' is erg belangrijk in deze les. Zorg dat iedereen goed snapt wat hiermee wordt bedoeld. Zeg bijvoorbeeld: *We gaan vandaag praten over meedoen.* Geef een paar voorbeelden: *Ik doe mee met de les. Ik ga helpen op school: doe je mee? Zij doet mee met de voetbalwedstrijd.*

2. Instructie en verwerking

A. Het gesprek

- Lees het gesprek voor. Laat vervolgens één (of meer) cursist(en) het gesprek voorlezen.
- Begrijpen de cursisten alles wat er staat? Bespreek lastige woorden. Gebruik de toelichting van de woorden zoals hieronder beschreven.
- Waar gaat het gesprek over?
- Bespreek de vraag die in de inleiding van het gesprek staat. Welk antwoord geven de cursisten op de vraag?
- Bespreek oefening 1 gezamenlijk. Laat de cursisten de zinnen hardop voorlezen en overleggen of ze het in de tekst hebben gehoord/gelezen. Als het niet in de tekst staat, laat ze dan vertellen hoe het wel in de tekst staat.
- Bespreek oefening 2 gezamenlijk. Laat de cursisten de woorden hardop uitspreken. Kennen ze de woorden? Laat ze vervolgens zelfstandig of in tweetallen de oefening maken. Bespreek de oefening gezamenlijk.

B. Woorden

- Bespreek samen de woorden uit oefening 3. Neem hier uitgebreid de tijd voor! Gebruik de fotokaarten om de woorden in te slijpen en oefen met het nazeggen. Achter in de 'bijsluiters voor taalcoaches' worden extra suggesties gegeven voor leuke werkvormen met de fotokaarten.
- Tips voor het bespreken van de woordbetekenissen:
 - **De activiteit:** iets wat je doet. Een activiteit is vaak leuk om te doen. Muziek luisteren is een activiteit, samen wandelen is een activiteit, naar de markt gaan is een activiteit. Welke activiteiten doe jij graag?

- **Het buurthuis:** een plek, een huis voor mensen in de buurt. In het buurthuis kun je koffiedrinken of een cursus doen. Je kunt er andere mensen ontmoeten. In het buurthuis kun je ook hulp krijgen. Bijvoorbeeld hulp met brieven lezen. Of hulp met geldproblemen.
- **Het vrijwilligerswerk:** werk waarvoor je niet betaald wordt. 'Vrijwillig' is iets doen omdat je dat zelf graag wilt: *Ik maak vrijwillig de straat schoon. Ik doe vrijwilligerswerk in het ziekenhuis.*
- **De sociaal werker:** met een sociaal werker kun je praten over problemen. De sociaal werker luistert naar jou. Zij vertelt wie jou verder kan helpen. Een sociaal werker weet ook alles over activiteiten in de wijk. Wat is leuk om te doen? Wanneer is de activiteit?
- **De cursus:** lessen over een onderwerp. Bijvoorbeeld: lessen over schilderen, computers of hardlopen. *Ik doe een computercursus. Zij doet een fotocursus. Ze leert hoe ze mooie foto's kan maken.*
- **Plezier:** blij zijn, iets leuk vinden. *De kinderen spelen in het water: ze hebben veel plezier. Ik doe mijn werk met veel plezier.* Als iemand iets leuks gaat doen, zeg je: *veel plezier!*
- De cursisten schrijven de woorden over in hun lesbrief. Laat ze daarbij eerst het woord hardop lezen en daarna opschrijven, inclusief lidwoord. Let op de juiste spelling. Laat de meer gevorderde cursisten ook een zin maken met het woord.

C. Spreken

Bekijk samen de praatplaat 'Meedoen in de wijk'. [NB: op de afbeelding staan foto's van mensen die tuinieren, dieren verzorgen, wandelen, koffie drinken, afval grijpen, voorlezen in de bieb, eten aan een lange tafel, achter een naaimachine zitten, een spelletje doen, etc.]

Bespreken in tweetallen

- Laat de cursisten in tweetallen de vragen bespreken. Is dat nog te lastig? Bespreek de vragen dan plenair. Let er op dat iedereen aan het woord komt.
- Verdiepende vragen: zijn er deelnemers met een wat hoger taalniveau (A2+) dan kunnen ook één of meer van de volgende vragen gesteld worden:
 - *Wat betekent 'meedoen' voor jou?*
 - *Heb jij het gevoel dat je meedoet in de Nederlandse samenleving? Waarom wel/waarom niet?*
 - *Is meedoen in Nederland moeilijker dan meedoen in het land waar je bent geboren? Waarom?*
 - *Wat zijn de voordelen van 'meedoen'? Zijn er ook nadelen?*

Ik kies...

Als je iets wilt doen in de wijk is er een hoop mogelijk. Wat het beste bij je past, hangt af van jouw persoonlijke voorkeuren. Door de cursisten steeds te laten kiezen tussen 2 verschillende opties, wordt steeds duidelijker welke vorm van meedoen het beste bij de cursist past. Geef elke cursist pen en papier. Leg een stelling voor: 'binnen of buiten'. Wie kiest er voor binnen? Handen opsteken. Wie kiest er voor buiten? Handen opsteken.

Laat elke cursist opschrijven wat hij/zij kiest. Kan iemand niet schrijven: teken het dan. Bijvoorbeeld een zonnetje voor 'buiten' en een gebouw voor 'binnen'.

Heeft iedereen 6x een keuze gemaakt? Kijk dan samen naar de lijstjes. Welke activiteiten passen hierbij?

D. Eindopdracht

Maak tweetallen. Elk tweetal gaat informatie zoeken over minimaal 2 activiteiten in de buurt. Vertel dat je informatie op verschillende manieren kunt vinden:

- Flyers bekijken
- Een vraag stellen aan een medewerker van het buurthuis of de bibliotheek
- Zoeken op je telefoon

Geef 5 á 10 minuten de tijd om de informatie te verzamelen. Laat vervolgens elk tweetal kort vertellen welke activiteiten zij hebben gevonden. Vraag ook: waar is de activiteit? Op welke dag? Is het gratis of kost het geld? Etc.

3 Terugblik – notities van de taalcoaches

- Geef kort achter elkaar wat stellingen. De cursisten geven aan: *waar of niet waar*. Controleer aan de hand hiervan of de leerdoelen voldoende bereikt zijn. Noteer dit in je schrift. Voorbeelden:
 - Met een sociaal werker kun je praten over activiteiten in de wijk ja/nee
 - Alle cursussen in het buurthuis zijn gratis ja/nee
 - Voor vrijwilligerswerk krijg je betaald ja/nee
 - ...
- Wat waren echte eyeopeners? Wat wisten ze eerst niet? Weten ze waar ze terecht kunnen met vragen? Noteer je bevindingen in je schrift.

Spreken

Bekijk samen de praatplaat 'Meedoen in de wijk'.

Bespreek daarna met de groep of in tweetallen:

- Wat zie je? Waar kom jij graag?
- Wat vind je leuk om te doen?
- Wat vind je niet leuk om te doen?
- Wat wil jij proberen?
- Vind jij meedoen belangrijk? Waarom wel? Waarom niet?

Ik kies...

Je gaat een nieuwe activiteit proberen. Wat kies jij?

Buiten	of	binnen
Elke week	of	soms
Vrijwilligerswerk	of	cursus
Met een groep	of	1 op 1
Praten	of	bewegen
Helpen	of	leren

Eindopdracht

Maak tweetallen. Elk tweetal gaat informatie zoeken over activiteiten in de buurt. Hoe?

- Flyers bekijken
- Een vraag stellen aan een medewerker van het buurthuis of de bibliotheek
- Zoeken op je telefoon

Vertel welke activiteiten jullie hebben gevonden. Waar is de activiteit?
Op welke dag? Kost het geld?

Ik doe mee!

Lesbrief 19

Deze lesbrief gaat over meedoen in de samenleving

Wat leer je in deze les?

Je leert:

- Praten over wat jij leuk vindt om te doen
- Welke activiteiten er zijn in jouw wijk
- Wat een sociaal werker doet
- Waar je vrijwilligerswerk kunt doen

Het gesprek

Lees het gesprek of luister naar de taalcoach

Olga is in het buurthuis. Ze heeft een gesprek met Mira. **Mira is sociaal werker.**
Wat gaat Olga proberen?

Mira: Goedemorgen Olga, fijn dat je er bent. Wat kan ik voor je doen?

Olga: Goedemorgen! Ik wil nieuwe mensen leren kennen. Ik zit nu veel thuis en dat vind ik niet fijn.

Mira: Dat begrijp ik! Ik help je graag. Vertel: wat vind je leuk om te doen?

Olga: Ik weet het niet...

Mira: Dat geeft niet. Er zijn veel **activiteiten** die je kunt doen. In **het buurthuis** kun je leren schilderen of naaien. Er is een wandelclub en een spelletjesclub. En in het park is een grote moestuin. Daar kun je leren tuinieren.

Olga: Ik wil graag iets buiten doen. In de tuin helpen is misschien leuk?

Mira: Goed idee!

Olga: Ja... maar ik vind het ook spannend.

Mira: Waarom vind je het spannend?

Olga: Misschien kan ik niet goed tuinieren. En misschien begrijp ik de andere mensen niet.

Mira: Ga drie keer kijken. Als je het niet leuk vindt, kom je weer bij mij. Dan zoeken we een andere activiteit, ok?

Olga: Dat is goed. Ik heb er zin in!

Oefening 1

Staat het in de tekst?

ja nee

Mira is de buurvrouw van Olga ja nee

Olga wil nieuwe mensen leren kennen .. ja nee

In het buurthuis kun je leren koken ja nee

Olga wil naar de wandelclub ja nee

Olga vindt het spannend ja nee

Olga gaat eerst 3 keer kijken bij de tuin ja nee

Oefening 2:

Voorzetsels

Kies uit: met, naast, in, op, naar, om

Ik ga het buurthuis

De moestuin is het park

Ik praat de sociaal werker

Het spel ligt de tafel

De cursus begint 3 uur

De kast staat de tafel

Oefening 3

Woorden: zeg na, schrijf over en maak een zin.

1. de activiteit

.....

2. het buurthuis

.....

3. het vrijwilligerswerk

.....

4. de sociaal werker

.....

5. de cursus

.....

6. plezier

.....

de cursus

het vrijwilligerswerk

de sociaal werker

de activiteit

het buurthuis

plezier

Taal
Doet
Meer

